

[Schmidt.]

førte, at der skulde ansættes en Lærer mere og laves en Klasse mere, kan man forstaa, at Kommunen ikke godt kan det og ikke kan være tjent med det.

Om de tyske skolepligtige Børn har jeg straks gjort den Indskrækning, at min Mening var, at det skulde være en enkelt Klasse og ikke en hel Skole eller Skolesystem. Men alligevel mente man, at det fungerede godt, som det var nu; og som det fungerer, er det et Bevis paa, at der stadig er stor Trang til at lære det tyske Sprog dernede, som jeg ogsaa fremhævede. Men selvfølgelig findes der Tilfælde — det kan jeg give Oplysning om en anden Gang —, hvor der var et stort Ønske ude i Befolkningen om tysk Skoleundervisning, men hvor Ønsket ikke opfyldtes, fordi Skolekommissionen ikke syntes om det, eller fordi Lærerkrafterne ikke var i Stand til at yde en saadan Undervisning. Det vilde jeg gerne have kunde blive afhjulpet.

Maa jeg gøre en lille Bemærkning til noget, der maaske har større Betydning. Ordføreren for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. P. Mortensen, sagde, at ogsaa indenfor de tyske Skoler dækkede det, at Forældre sendte deres Børn til disse Skoler, ikke uden videre over tysk Sindelag, det vil sige, at det ogsaa kunde forekomme, at Forældre af dansk Sindelag sendte deres Børn i tysk Skole, for at de kunde lære Tysk. Ja, det forekommer i visse enkelte Tilfælde, det er dog noget, vi paa ingen Maade fremmer. Det forekommer, og hvorfor skulde det ikke ogsaa forekomme? Men netop af den Grund ønsker jeg, at der gives saa rige Muligheder for at lære Tysk dernede ogsaa i danske Skoler som vel tænkeligt, for at man i det hele taget kan tale om tyske Skoler paa den ene Side og danske Skoler paa den anden. Det er jo klart, at Forholdene her i København og i Grænsedistrikterne ligger helt forskelligt med Hensyn til hele Befolkningens Stilling overfor en anden Kultur. De har her i København den tyske Petri Skole; den er mere for danske Børn end for tyske, det er en Skole, der vil formidle tysk Kultur til det danske Folk ogsaa; de siger altsaa, at denne Kultur er ogsaa for andre. Det, vi nede hos os allermost sætter Pris paa, er selvfølgelig vort eget, det gør man altid i Grænselande; man siger: Det er vort eget, og det har vi kært. Men det betyder ikke, at man plejer et Modsetningsforhold, det ligger os fjernt; det betyder, at man først understreger sit eget, og paa dette Grundlag strækker sig videre for

ogsaa at dele Værdierne med det andet Folk.

Vi kommer saa til Privatskoler med tysk Undervisningssprog. Spørgsmaalet om Statsunderstøttelse — jeg har i Grunden sagt det i Begyndelsen — bliver jo et Spørgsmaal at forhandle om. Jeg har ogsaa udtalt, at naar man saadan skulde ordne Spørgsmaalet paa den hele Linie og overføre det hele til Privatskolen, saa maa selvfølgelig det Spørgsmaal nøje overvejes, hvad der saa kan kræves eller maa kræves af Staten. Og saa bliver det vel ikke ved, at man siger 60 pCt., som paa den anden Side Grænsen, eller $\frac{2}{3}$ af Lærerlønningerne, men saa kommer det andet Spørgsmaal ogsaa med, hvad der skal ydes med Hensyn til de Realbyrder, der jo er forbundet med Oprettelse af saadanne Skoler.

Mest haabløst lader det til at se ud med Hensyn til de Krav, vi har stillet angaaende den højere Skole. Dog synes jeg ikke, det er helt haabløst. Jeg har faaet det, vel rigtige, Indtryk, at man er klar over fra alle Sider her i Tinget, at der maa være en Mulighed, og en absolut fri Mulighed, for at studere paa det danske Universitet ikke blot med tysk Studentereksamen, som man har erhvervet i det tyske Rige, men ogsaa med Studentereksamen fra en højere tysk Skole, der kunde oprettes her i Landet. Med Hensyn til alle de Virksomheder, der ikke kommer ind under Staten, som ikke er Embedsmands- eller Tjenestemandsvirksomhed, altsaa de frie Erhverv, kan der dog ikke være noget til Hinder i saa Henseende, naar man blot kan følge med paa Universitetet, behersker det danske Sprog. Jeg vilde holde det for et stort Fremskridt, naar det i det mindste kunde fastslaaes, og der kan maaske allerede drages Konsekvenser ud af dette. Men jeg opgiver ikke, at man ogsaa strækker sig videre og anerkender, at der kan være Adgang i saa Henseende ogsaa med Hensyn til andre Stillinger, ogsaa med Hensyn til Tjenestemandstillinger, med de Forudsætninger, som en saadan tysk Skole vilde give. Og disse Forudsætninger vil jo ikke være en fuldkommen ensidig Behandling af den tyske Kultur, men vi vilde selvfølgelig ogsaa strække os saa vidt som muligt for at blive hjemme i den danske Kultur. Det lød alligevel noget ejendommeligt, naar det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen netop brugte det Udtryk, at her kommer vi paa en Linie, der ikke mere er den primitive Linie. Mon det ærede Medlem dog ikke godt kan forstaa, at vi ikke saa gerne vil